

Groeidocument Smartdevices

d.d. 17-01-2025

Inleiding

In het basis- en gespecialiseerd onderwijs zijn vanaf het begin van het schooljaar 2024-2025 geen smartdevices voor leerlingen meer toegestaan in de klas. We verstaan hieronder alle smartdevices als smartphones en smartwatches. Hierover heeft het ministerie van OCW een hoofdlijnenafspraken gemaakt met de diverse sectorraden. Het uitgangspunt is: 'smartphones en andere technologische devices mogen niet worden gebruikt in de klas, tenzij sprake is van doordacht educatief gebruik'. Met deze afspraak willen de betrokken partijen bijdragen aan een leeromgeving waarin leerlingen zich kunnen concentreren, betrokken kunnen zijn en leerkrachten effectief kunnen lesgeven. OCW en sectorpartners baseren deze stelregel op het wetenschappelijk bewijs over de schadelijke effecten van smartpdevices op het concentratievermogen en de leerprestaties van leerlingen. Met name sociale media en andere niet- educatieve apps leiden af van de lesstof en verstoren de sociale interactie in de klas. Doordat de smartdevices van grote invloed zijn op de concentratie en aandacht is er in het werkgeheugen minder ruimte beschikbaar om prikkels uit de omgeving op te nemen, en kan de leerling zich minder goed concentreren op de leerstof en de leraar. De MR heeft ingestemd met dit beleid.

Doel

Het gezamenlijke doel is een cultuurverandering die ten dienste staat van de sociale interactie, het pedagogisch en goed didactisch klimaat in de klas.

Stichtingsafspraken

De principale afspraak binnen MosaLira is, dat het gebruik van smartdevices niet is toegestaan in de school, tenzij sprake is van specifiek educatief gebruik en/of een zorgbehoefte (medische noodzaak). Hiermee omarmt MosaLira het landelijke uitgangspunt van, 'nee, tenzij!' MosaLira onderschrijft echter ook het educatieve belang van het gebruik van devices. Vandaar dat de onder MosaLira ressorterende scholen gebruik (mogen en kunnen) maken van (eventueel door de school bekostigde) schooleigen devices als: laptop, tablet, Snappet of Chromebook. Wanneer dit protocol onvoldoende handvatten biedt, verwijzen we naar het Algemene Smartphonebeleid van onze stichting MosaLira.

Bovenstaande afspraak is helpend voor scholen om tot een passend gebruik van smartdevices te komen, ten dienste van het onderwijskundig proces. Onder school wordt verstaan: de tijd die de leerlingen binnen de poorten van de school, waaronder het schoolgebouw, zijn. 'Doordacht educatief' gebruik wil zeggen dat de scholen, vanuit hun onderwijskundige (én ICT) visie en doelen, goede onderwijskundige keuzes dienen te maken. Zo kan het onderwijs optimaal profiteren van de mogelijkheden die technologische devices bieden - waaronder de smartphone - én deze een waardevolle bijdrage leveren aan het leer- en ontwikkelproces van de leerlingen.

Niet alleen vanuit educatief oogpunt, maar ook in het kader van de gezondheid en veiligheid van individuele leerlingen én vanuit de zorgbehoeften van sommige leerlingen in het regulier en in het gespecialiseerd onderwijs is maatwerk mogelijk. Zo kunnen scholen met het oog op medische- en ondersteuningsvraagstukken van hun leerlingen beleid voeren (die dit noodzakelijk maakt als het onderdeel is van het educatieve programma) waarbij een smartdevice voor specifieke leerlingen wel zijn toegestaan in de klas, in lijn met de hoofdlijnenafspraken. Denk hierbij bijvoorbeeld aan leerlingen met diabetes die een insuline-app op hun telefoon hebben geïnstalleerd. De hoofdlijnenafspraken biedt voldoende ruimte voor dergelijke uitzonderingen, die uitgebreid beschreven staan in het stichtingsbrede beleid.

Verantwoordelijkheden

Dat leerlingen een smartdevice van hun ouders krijgen is niet meer weg te denken uit de huidige samenleving. Ouders maken hier hun eigen overweging in. Leerlingen mogen de smartdevices wel meenemen naar school, maar het gebruik onder schooltijd is in basis niet toegestaan. De ouder/verzorger blijft altijd verantwoordelijk voor het smartdevice van zijn/haar kind, ook als deze op school wordt gebruikt. De school kan hiermee nooit aansprakelijk worden gesteld voor het gebruik van de smartphone.

Afspraken devices leerlingen

Bij binnenkomst in de school zetten leerlingen hun smartdevice (zowel smartphone als smartwatch) op stil en plaatsen deze bij hun nummer in het telefoonhotel. Bij het naar huis gaan kunnen leerlingen hun devices weer uit het telefoonhotel halen. Leerlingen mogen hun device gedurende schooltijd alleen gebruiken voor educatieve doeleinden.

Individuele afspraken en/of medische verklaring over gebruik van een smartdevice voor speciale doeleinden tussen school en leerling/ouder(s)/verzorgers worden vastgelegd in het leerlingdossier van de desbetreffende leerling.

Tijdens uitjes, schoolreisjes en festiviteiten die door school georganiseerd worden, geldt ook bovenstaande beleid. Indien de devices geen educatief doeleinde hebben of bij calamiteiten noodzakelijk zijn, mogen ze niet gebruikt worden.

Afspraken devices leerkrachten

Ook voor leerkrachten vinden we het op BS St. Pieter van belang afspraken te maken over het gebruik van smartdevices. In de huidige samenleving maken leerkrachten op regelmatige basis gebruik van hun persoonlijke devices voor hun werk. Voorbeelden hiervan zijn het gebruik van specifieke apps (Social Schools, RID, email, enz.) of het kunnen bellen in het geval van calamiteiten. We verwachten van leerkrachten echter nadrukkelijk dat ze ook deze keuzes doordacht maken. Het gebruik van apps voor school mag niet ten kosten gaan van leerlingbegeleiding.

Afspraken devices ouders

Regelmatig zijn er ouders die helpen op onze school, bijvoorbeeld als biebouders, begeleider bij een uitje, verkeersouder, enz. Daar zijn we natuurlijk erg blij mee. We mogen ook van deze ouders echter ook verwachten dat ze ons beleid respecteren.

Het maken van foto's van andere leerlingen of onze medewerkers en/of het verspreiden is zonder toestemming verboden en willen wij voorkomen. De AVG en schoolspecifieke richtlijnen worden hierbij in acht genomen.

Jaarlijks wijzen we ouders op deze afspraak in de 'eindejaarsbrief'. Daarnaast vermelden en/of benoemen we het regelmatig wanneer we activiteiten organiseren.

Afspraken devices kindpartners

We zijn het er als kindpartners unaniem over eens dat we binnen het schoolgebouw dit protocol handhaven. Dit betekent dat zowel leerlingen als medewerkers dezelfde richtlijnen hanteren en hierop acteren. Ook tijdens TSO-tijd bevinden de smartdevices zich in de telefoonhotels. Tijdens de BSO-tijd blijven de smartdevices in de tas van de leerling. Voor AVG-richtlijnen en toestemmingen tijdens de opvangtijden (VSO, TSO, BSO) verwijzen we naar het beleid van MIK-PIW en Stichting Tussen De Middag.

Gebruikte bronnen:

- Smartphonebeleid MosaLira (2024)
- Advies Onderwijsraad, 'Doordacht digitaal' (2017)
- Kamerbrief landelijke afspraken mobiele telefoons in de klas in het basis- en speciaal onderwijs (november, 2023)
- Hoofdlijnenafpraak OCW en sectororganisatie (november, 2023)
- Addendum bij hoofdlijnenafpraak mobiele telefoons in de klas voor het gespecialiseerd onderwijs (november, 2023)
- <https://www.kennisnet.nl/beleid-en-organisatie/smartphonebeleid-op-school-deze-stappen-helpen-je-op-weg/>